

Nejčastěji kladené dotazy zemědělské veřejnosti k nové SZP 2023+

A) Dotazy obecné:

1. Bude o rok 2023 prodlouženo přechodné období?

S prodloužením přechodného období u nové SZP se v tuto chvíli nepočítá.

2. Jak budou vypadat konkrétní podmínky v rámci tzv. aktivního zemědělce?

V současnosti je zaslán EK následující návrh nastavení podmínek aktivního zemědělce:

Aktivní zemědělec je fyzická nebo právnická osoba, která je zemědělským podnikatelem dle § 2e zákona o zemědělství, evidovaným v Evidenci zemědělského podnikatele dle § 2f zákona o zemědělství, a na kterou je současně k datu podání žádosti evidován minimálně 1 hektar zemědělské půdy v LPIS anebo evidována minimálně 1 VDJ v IZR, a která je současně:

- a. fyzickou nebo právnickou osobou, která dosahuje nárokové částky přímých plateb za předchozí rok do výše 5000 EUR (tzn. včetně malých zemědělců), nebo
- b. je začínajícím zemědělským podnikatelem (prvožadatelé), nebo
- c. obdržela za předchozí rok platbu vázanou na produkci, pokrývala-li dotčená výměra alespoň 10 % celkové výměry půdy, nebo
- d. obdržela za přechodný rok platbu na výměru zařazenou do integrované produkce ovoce nebo révy vinné nebo zeleniny a jahodníku v rámci AEKO nebo NAEKO, nebo o poskytnutí dotace na výměru ekologické produkce révy vinné v přechodném období, nebo údržby, pokrývala-li dotčená výměra alespoň 10 % celkové výměry půdy, nebo
- e. splňovala intenzitu chovu hospodářských zvířat v daném období předchozího kalendářního roku nejméně 0,3 VDJ/ha půdy, případně žádá pouze na zvířata (dojnice a telata) a neužívá žádnou půdu, nebo
- f. jí vykonávaná zemědělská činnost je nezbytná pro zajištění jejích dalších činností v oblasti vědy, výzkumu, vzdělávání a výuky, zkušebnictví nebo v oblasti hospodaření a správy majetku České republiky,
- g. je organizační složkou státu podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, nebo
- h. žádá (nebo žádala v roce předcházejícím podání žádosti) o poskytnutí přímé platby v rámci opatření Dobrovolná podpora vázaná na produkci pouze dle § 19 písm. j) až l) nařízení vlády č. 50/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Subjekty, které nevyhovují výše uvedeným kritériím, se považují za aktivní zemědělce, pokud splní příjmové testy:

1. minimální poměr 30 % zemědělských příjmů na celkových příjmech (příjem musí být doložen zprávou auditora) a
2. maximální poměr 80 % částky přímých plateb na zemědělských příjmech.

3. Zda a za jakých podmínek lze provést dělení podniků a zároveň neporušit podmínky opatření?

Dělení a převody zemědělských podniků jsou možné shodně jako v přechodném programovém období s ohledem na ustanovení zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník a zák. č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. Převod podniku je nutné ohlásit SZIF s doložením nezbytných dokladů. Nicméně je třeba upozornit, že převod či rozdělení podniku nesmí zakládat umělé vytvoření

podmínek vedoucí k neoprávněnému získání výhod stanovených v právních předpisech v oblasti zemědělství.

Shora uvedené jednání by bylo nutně vyhodnoceno jako obcházení ustanovení práva Unie s cílem zvýhodnit žadatele při poskytování dotace, resp. za účelem neoprávněného čerpání dotace. Jedná se např. o dělení podniku s výsledným snížením nebo neuplatněním degresivity plateb v oblastech s přírodními nebo jinými omezeními (ANC). V případě zjištění takové skutečnosti by SZIF v rámci rozhodnutí o poskytování dotace neposkytl dotaci nebo její část, na kterou by se vztahovalo obcházení podmínek (čl. 62 Nařízení EP a Rady (EU) č. 2021/2116).

4. Používání DS

Od 1. ledna 2023 by mělo dojít k zásadnímu rozšíření okruhu uživatelů datových schránek. Účinnosti nabude novela zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, na jejímž základě budou datové schránky ze zákona (automaticky) zřizovány i subjektům, kterým byly doposud zřizovány pouze na žádost (nepovinně).

Dotčené osoby se o zřízení datové schránky dovědí tak, že fyzické osobě oprávněné k přístupu do datové schránky budou doručeny přístupové údaje.

Jedná se o:

Každou právnickou osobu – nejen firmy zapsané v obchodním rejstříku (jako dosud), ale nově také ty, které jsou zapsány ve spolkovém či nadačním rejstříku, rejstříku ústavů, společenství vlastníků jednotek nebo obecně prospěšných společností.

Každou fyzickou podnikající osobu – dosud byly datové schránky OSVČ zřizovány pouze na základě jejich žádosti, nyní jim však DS zřídí Ministerstvo vnitra automaticky.

Každou fyzickou osobu zapsanou v základním registru obyvatel, **která použije prostředek „vydaný v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace“** (například občanský průkaz s čipem, bankovní identita, NIA ID, čipová karta pro vytvoření kvalifikovaného elektronického podpisu; podle stejného předpisu se změny dočkají i ti, kteří si přes internet zjišťují například stav svého řidičského bodového konta nebo využijí jinou elektronickou službu státu).

Tyto osoby si budou moci datovou schránku deaktivovat. Je ale nutné o znepřístupnění požádat! V opačném případě budou povinni s úřady komunikovat prostřednictvím datové schránky.

Co vás se zřízením datové schránky čeká?

Především elektronická komunikace s úřady. Schránka se dotčeným osobám zpřístupní 15. den od doručení přístupových údajů.

Datovou schránku bude nutné pravidelně kontrolovat. Dokument se stává doručeným v okamžiku přihlášení oprávněné osoby, nebo po uplynutí 10 dnů v případě, že se osoba nepřihlásí (= tzv. fikce doručení).

Proto se v souvislosti s příjmem datových zpráv doporučuje aktivovat notifikační službu v záložce Nastavení > Notifikace, která umožňuje zasílat uživateli, který si tuto službu aktivoval, upozornění na přijaté datové zprávy.

Dokumenty v datové schránce zůstanou pouze 90 dnů! Je proto nutné si je stáhnout do PC nebo využít úložiště na Portálu občana, aplikaci Datovka či placený Datový trezor.

Založení datové schránky bude bezplatné stejně jako posílání a přijímání datových zpráv při komunikaci s veřejnou správou.

Při komunikaci s firmami nebo jinými fyzickými osobami bude odeslání zprávy stát 5 Kč, přijímání je zdarma.

SZIF má povinnost doručovat písemnosti subjektům, které mají zřízenou datovou schránku, primárně právě jejím prostřednictvím. Pak následuje doručování na Portál farmáře a jako poslední prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb.

5. Kdy a kde budou zveřejněny závazné podmínky pro nadcházející rok? Jakou formou a kdy se chystá proškolení zemědělské veřejnosti na problematiku nové SZP?

Ministerstvo zemědělství uveřejnilo aktuální informace na stránkách eagri.cz v sekci dotace – SZP pro období 2023 – 2027. Zde je možné nalézt aktuální verzi Strategického plánu SZP (SP SZP), která je nyní předložena EK – DG Agri, a další informace. První detailnější podmínky k plánovaným opatřením/intervencím byly poskytnuty na agrosalonu Země živitelka, (25. 8. - 30. 8. 2022) v Českých Budějovicích. Prezentovaný propagační materiál je k dispozici na stránkách MZe: (<https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/szp-pro-obdobi-2021-2027/zakladni-informace/informacni-brozury-k-obsahu.html>).

Očekává se, že ke konečnému schválení SP SZP pro Českou republiku dojde na konci roku 2022. Pro intervence, v rámci kterých se poskytují platby na plochu nebo na hospodářská zvířata, budou závazné podmínky stanoveny nařízením vlády. Pro přímé platby a intervence II. pilíře (např. Agroenvironmentálně-klimatická opatření, Ekologické zemědělství, Oblasti s přírodními a jinými omezeními, Dobré životní podmínky zvířat) se předpokládá nabytí účinnosti těchto nařízení v I. čtvrtletí 2023. V období od února do dubna 2023, tj. před podáním jednotné žádosti, budou opět ze strany MZe zajištěna školení k podmínkám dotací formou webinářů.

V rámci projektových intervencí se předpokládají dvě kola příjmu žádostí, přičemž v rámci jarního/letního kola příjmu v roce 2023 se předběžně předpokládá vyhlášení následujících intervencí: Investice do zemědělských podniků, Investice do zpracování zemědělských produktů, Zahájení činnosti mladého zemědělce, Inovace při zpracování zemědělských produktů, Podpora operačních skupin a projektů EIP. Příslušná Pravidla pro žadatele budou zveřejněna na internetových stránkách MZe www.eagri.cz/spszp v dostatečném předstihu (předpoklad je březen/duben 2023).

B) Dotazy vztahující se k intervencím:

1) Jak se bude v dalším období plnit Greening? Bude mi stačit vyčlenit 5 % plochy na např. dusík vázající plodiny, nebo už budu muset vyčlenit nějakou plochu jako neproduktivní úhor?

V nové SZP, resp. po skončení přechodného období k 31. 12. 2022, budou podmínky greeningové platby přecházet do základních povinností podmíněnosti a nahradí ji tzv. Ekoschémat jako nadstavba podmíněnosti. Jedná se o novou jednoletou přímou platbu, která (na rozdíl od Greeningu) je pro zemědělce dobrovolná. Cílem Ekoschémat je podpořit způsoby obhospodařování zemědělské půdy, které vedou k ochraně

a zlepšování životního prostředí a krajiny a které v neposlední řadě představují udržitelné hospodaření s přírodními zdroji.

Ekoschéματα v České republice obsahují dvě intervence:

- CELOFAREMNÍ EKOPLATBU (VE 2 ÚROVNÍCH)
- PRECIZNÍ ZEMĚDĚLSTVÍ

CELOFAREMNÍ EKOPLATBA

Celofaremní ekoplatba obsahuje řadu požadavků (podmínek), které si nelze volit samostatně a které zemědělec pro získání platby musí splnit na všech zemědělských kulturách, které obhospodařuje. Co se týká problematiky neprodukcčních ploch, podmínky Celofaremní ekoplatby navazují na základní podmínky standardu DZES 8 a je požadováno vyčlenění vyššího procenta neprodukcčních ploch ve srovnání s podmíněností.

Celofaremní ekoplatba se skládá ze dvou úrovní:

- základní
- prémiová

CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – ZÁKLADNÍ ÚROVEŇ

Mezi základní principy celofaremního modelu patří dodržení požadavků a specifických podmínek na všech jednotlivých obhospodařovaných zemědělských kulturách. Pokud zemědělec splní stanovené postupy a podmínky Celofaremní ekoplatby, bude mít nárok na platbu na všechny hektary podniku.

CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – PRÉMIOVÁ ÚROVEŇ

Cílem prémiové úrovně Celofaremní ekoplatby je navýšení zastoupení neprodukcčních ploch v zemědělské krajině, resp. na orné půdě, a přispění k ochraně vodních toků prostřednictvím zakládání ochranných pásů. Jedná se o nadstavbu Celofaremní ekoplatby, žadatel současně plní podmínky základního stupně Celofaremní ekoplatby.

PRECIZNÍ ZEMĚDĚLSTVÍ

Opatření cílí na zefektivnění materiálových vstupů a zachování produkční schopnosti půdy při dodržování agroenvironmentálních omezení daného stanoviště. Intervence si klade za cíl podpořit využití precizních technologií u zemědělců různých velikostí, a proto v rámci opatření je způsobilá jak aplikace s vlastními aplikátory, tak realizace aplikace formou služby. Intervence bude cílena na podporu racionalizace a optimalizace vynakládaných vstupů. Díky tomu je možné i při udržení stávající intenzity produkce zajistit její vyšší efektivitu.

Podrobné podmínky celého opatření Ekoschémat viz níže přiložený dokument.

Ekoschemata_priruc
ka_web.pdf

2) Jaká budou hodnotící kritéria v problematice precizního zemědělství? Jak se bude posuzovat, co precizní zemědělství je a co není?

Jedná se o roční platbu oddělenou od produkce na způsobilý hektar, příjemcem jsou uživatelé půdy evidovaní v LPIS, kteří se dobrovolně zaváží k provádění podmínek v rámci této intervence a současně musí být žadateli o základní platbu - BISS.

Intervence bude cílena na podporu racionalizace a optimalizace vynakládaných vstupů. Díky tomu je možné i při udržení stávající intenzity produkce zajistit její vyšší efektivitu.

Žadatel je povinen dodržovat následující podmínky intervence:

- *Žadatel na dotčených DPB dodržuje podmínku plošně diferencované aplikace N hnojiv za hospodářský rok (období od 01/07 – 30/06). Změna dávky musí probíhat automaticky na základě dávky určené řídicím terminálem dle předpisové mapy či on-the-go senzoru.*
- *Žadatel na dotčených DPB dodržuje podmínku plošně diferencované aplikace zásobního hnojení - P, K, Mg, Ca prostřednictvím aplikační mapy. Aplikační mapa je založena na mapách zásobenosti jednotlivých živin, které jsou tvořeny na základě periodických odběrů a rozborů půdních vzorků nebo na základě zpřesněné bilance živin z plošných rozdílů výnosových úrovní stanovených z výnosových map či DPZ. Změna dávky musí probíhat automaticky na základě dávky určené řídicím terminálem dle předpisové mapy či on-the-go senzoru.*
- *Žadatel zpracuje bilanci dusíku – posuzováno bude celofaremní hospodaření s dusíkem:
Zemědělský závod zpracuje bilanci dusíku za hospodářský rok (od 1/7-30/06)
Výsledek průměrné bilance dusíku v daném hospodářském roce nesmí překročit 60 kg N/ha zemědělské půdy subjektu.*

Metodická příručka k intervenci bude obsahovat další podrobnější informace k jednotlivým podmínkám.

Ekoschemata_priruc
ka_web.pdf

3) Bude se už moci vstoupit do nových AEKO závazků, např. biopásy, eko zemědělství?

V tuto chvíli je předpokládáno nastavení podmínky v níže uvedené podobě:

Od roku 2023 bude možné vstoupit do nových 5letých závazků EZ a AEKO - podopatření zatravňování orné půdy, podopatření ošetřování extenzivních travních porostů, podopatření pěstování meziplodin, podopatření krajinnotvorné sady, podopatření biopásy, podopatření ochrana čejky

chocholaté, podopatření druhově bohaté pokrytí orné půdy, podopatření integrovaná produkce ovoce, podopatření integrovaná produkce révy vinné, podopatření integrovaná produkce zeleniny, chřestu, jahodníku a brambor.

4) Budou v rámci PRV či národních dotací vypsány nějaké programy na pořízení nové techniky do rostlinné prvovýroby, např. traktor, návěs apod.?

Jelikož není aktuálně schválen programový dokument, tedy Strategický plán Společné zemědělské politiky 2023-2027, nelze jednoznačně sdělit, jak intervence Investice do zemědělských podniků, případně ostatní intervence, budou nastaveny.

Ze schváleného Strategického plánu budou následně v Pravidlech pro žadatele definovány konkrétní způsobilé výdaje, tedy i v případě zemědělských strojů.

Dle dosavadních „pracovních“ informací by se na současném stavu (PRV období 2014-2020), tedy podpory „jen“ speciálních zemědělských strojů pro rostlinnou a živočišnou výrobu zásadně nic měnit nemělo – toto je v souladu s postojem MZe cílit podporu zemědělských strojů do citlivých komodit a podpory ochrany půdy a precizního zemědělství.

Co se týče zemědělských národních dotací, žádný takový program není zatím notifikovaný, takže se nepředpokládá, že by byl spuštěn.

5) Bude v rámci nové SZP možné rozdělit podnik na část hospodařící konvenčně a část v režimu ekologického zemědělství?

V tuto chvíli se předpokládá nastavení opatření takto:

V rámci nové SZP bude možné hospodařit souběžně v režimu ekologické a konvenční produkce, přičemž souběh ekologického a konvenčního zemědělství se řídí zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.

6) Bude v rámci nové SZP umožněné rozorání TTP v ECP (nyní zakázáno)?

*Zákaz bude platit i nadále – bude součástí podmínek standardu DZES 1, který bude ukládat povinnost zemědělcům ověřit možnost rozorání ploch s trvalými travními porosty v LPIS. ECP plochy budou dále definovány. V rámci podmínek standardu DZES 1 se bude jednat **mimo lokality Natura 2000** o plochy v 1. a 2. zóně chráněných krajinných oblastí a na území národních parků, v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích a přírodních památkách, na silně erozně ohrožených plochách (v souladu s DZES 5), dílů půdních bloků nebo jejich částí, které se nachází do 12 metrů od vodního útvaru, na podmáčených a rašelinných loukách a ve 3. aplikačním pásmu nitratově zranitelných oblastí.*

Změna kultury T na těchto plochách bude však povolena pouze v těchto vyjmenovaných případech:

- podle zákona o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- orné půdy v režimu ekologického zemědělství,
- změny na jinou trvalou kulturu než je vinice, chmelnice, ovocný sad, školka, rychle rostoucí dřeviny pěstované ve výmladkových plantážích,
- podle národního prováděcího právního předpisu k zalesňování zemědělské půdy,
- změny na krajinné prvky,
- změny na plochy v režimu agrolesnictví (silvopastorální systémy).

Jakékoliv změny trvalého travního porostu v lokalitě Natura 2000 jsou zakázány v rámci standardu DZES 9 a budou povoleny jen zcela výjimečně za současného schválení OOP.

7) V jakých případech je žadatel povinen hlásit sklizeň a jak bude toto hlášení vypadat?

*Co se týká dotací poskytovaných ze Strategického plánu SZP, je prokazování produkce podmínkou pro získání vybraných plateb vázaných na produkci a dále dotace na Ekologické zemědělství, a to na orné půdě (pěstování zeleniny a speciálních bylin, pěstování ostatních plodin a pěstování jahodníku) a v sadech (intenzivní sady a ostatní sady). K prokazování produkce bude využito povinnosti stanovené zákonem č. 156/1998 Sb., o hnojivech, § 9 (7, 8), prostřednictvím kterého mají všichni zemědělci povinnost vést evidenci o hnojení a vlastních výnosech. Zemědělci obhospodařující zemědělskou půdu o výměře větší než 20 ha mají povinnost předávat elektronicky ÚKZÚZ informace o sklizeném hlavním a vedlejším produktu. Tyto informace budou bez další potřebné součinnosti žadatele předávány ÚKZÚZ orgánu zajišťujícímu kontroly, tj. SZIF. **V rámci dotačního titulu se povinnost předávání dat bude nově vztahovat i na zemědělce pod 20 ha, kteří budou formulář o vlastních výnosech předávat rovnou na SZIF.** Pro poskytnutí plné výše dotace bude nutné dosáhnout stanoveného minimálního výnosu plodiny, resp. skupiny plodin.*

C) Dotazy vztahující se ke kontrole podmíněnosti:

1) Dotazy k DZES 7b) Pěstování souvislé plochy jedné plodiny:

- a) Bude se výměra pro pěstování souvislé plochy jedné plodiny snižovat z 30 ha na 20 ha nebo ještě na menší bloky?**

Ano, ale pouze na silně erozně ohrožených plochách (SEO), a to ve výměře max. 10 ha souvislé plochy plodiny.

- b) Bude se týkat snížení maximální výměry jedné plodiny (včetně SEO oblastí) již podzimních osevů uskutečněných v roce 2022?**

Ne, podmínky se budou vztahovat až na osevy uskutečněné v roce 2023 a později, čili po nabytí účinnosti nařízení vlády, které tyto podmínky zavede.

c) Očekává se nové vymezení erozně ohrožených ploch pro rok 2023? Pokud ano, kdy bude tato informace dostupná?

Nové vymezení erozně ohrožených ploch v souladu s vyhláškou č. 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí, je plánované od roku 2024. Implementace nové vrstvy erozní ohroženosti půd do LPIS, která má být uplatňována od 1. 1. 2024, bude nasazena do LPIS koncem roku 2022, aby bylo možné přizpůsobit osevní postup i s ohledem na podmínky uplatnění budoucího DZES 7b (omezení pěstování monokultur), kdy DPB s klasifikací SEO nesmí zahrnovat monokultury nad 10 ha.

2) Dotazy k DZES 7a) Střídání plodin na orné půdě:

a) Jak budou nastaveny podmínky v případě střídání plodin?

Nastavení DZES 7a:

Žadatel zajistí alespoň na 40 % plochy podniku se zemědělskou kulturou standardní orná půda, že v roce podání jednotné žádosti bude pěstována jiná hlavní plodina než hlavní plodina pěstovaná v kalendářním roce předcházejícím podání jednotné žádosti.

Za splnění této podmínky je rovněž považováno zařazení meziplodiny mezi dvě stejné hlavní plodiny po sobě jdoucí, pokud tato meziplodina bude zasetá po sklizni hlavní plodiny pěstované v roce předcházejícím roku podání jednotné žádosti a zůstane ponechána na pozemku do zasetí hlavní plodiny v roce následujícím po podání jednotné žádosti.

Zároveň žadatel zajistí, že se na veškeré ploše podniku se zemědělskou kulturou standardní orná půda v období 4 po sobě jdoucích let vystřídají alespoň dvě odlišné hlavní plodiny.

Požadavek na střídání plodin se nevztahuje na prospěšné plodiny, kterými jsou leguminózy, travní porosty, jetelotrávy, luskovinoobilné směsky, úhory s porostem.

Definice plodiny:

Pro účely přímých plateb a podmíněnosti se definicí plodiny rozumí:

- 1. jakákoli kultura z různých rodů rostlin podle definice botanického systému klasifikace plodin;*
- 2. kultura kteréhokoliv druhu brukvovitých, lilkovitých a tykvovitých;*
- 3. trávy či jiné bylinné pícniny.*

Kultury ozimu a jarní plodiny se však považují za tytéž plodiny, pokud náležejí do stejného rodu.

Pšenice setá špalda se považuje za plodinu odlišnou od plodin náležejících do stejného rodu.

- b) Bude se moci jedna plodina na jednom DPB opakovat 2 roky po sobě? Jestli ne, jak to bude s podobnými plodinami, např. obilovinami (pšenice x ječmen x oves)? Budou moci jít po sobě, nebo bude muset být jiný osevní sled?**

Povinnost je popsána výše.

3) Chystají se nějaké změny v hodnocení POT u plodin s NOF a SOF?

Nepředpokládáme změny pro již oseté ozimé plodiny. K seznamu půdoochranných technologií proběhne pracovní skupina.

4) Jak budou vypadat konkrétní podmínky DZES 6) a DZES 8) a bude je muset žadatel plnit od 1. 1. 2023, nebo až od data podání žádosti?

- **Jaké bude nastavení DZES 6 – Minimální pokryv půdy? A týkají se podmínky v rámci DZES 6 u pokryvnosti i podzimních osevů v roce 2022 nebo až v rámci roku následujícího?**
- **Jaké bude nastavení DZES 8 – Minimální podíl zemědělské půdy věnovaný neproduktivním plochám?**

DZES 6 (upozorňujeme, že text ještě není finálně odsouhlasen ze strany EK):

Žadatel zajistí po stanovené citlivé období pokryv na minimálně 80 % standardní orné půdy, a to postupy:

- 1. založení porostu ozimé plodiny nebo víceleté pícniny,*
- 2. ponechání strniště sklizené plodiny,*
- 3. podmítnutí strniště sklizené plodiny a jeho ponechání bez orby,*
- 4. ponechání půdy po pásovém zpracování, nebo*
- 5. osetí po sklizni hlavní plodiny a zachování souvislého porostu meziplodiny.*

Žadatel na jím užívaném dílu půdního bloku s druhem zemědělské kultury trvalá kultura vinice zajistí v období minimálně od 1. června do 31. října zelený pokryv v rozsahu 25 % meziřadí a manipulačních prostor pro trvalou kulturu vinice, s výjimkou na nově založené vinice do tří let.

Žadatel na jím užívaném dílu půdního bloku s druhem zemědělské kultury trvalá kultura ovocný sad zajistí v období minimálně od 1. června do 31. října zelený pokryv v rozsahu 50 % meziřadí a manipulačních prostor pro trvalou kulturu sady, s výjimkou na nově založené sady do tří let.

Žadatel na jím užívaném dílu půdního bloku s druhem zemědělské kultury úhor zajistí v období od 1. června do 31. října zelený pokryv.

Citlivé období je období po sklizni hlavní plodiny do 31. října.

Podmínka standardu se nevztahuje na okopaniny, kořenovou a hlízovou zeleninu, které jsou pěstované na těžkých půdách v režimu ekologického zemědělství.

DZES 8:

Neprodukční plochy

Pro splnění podmínek standardu bude nutné vyčlenit určité % neprodukčních ploch.

Pro vyhrazení minimálního podílu z výměry zemědělské kultury standardní orná půda, úhor a travní porost, na úrovni zemědělského podniku pro neprodukční plochy je možné vybrat ze 2 možností:

- nejméně 4 % zastoupené krajinnými prvky, úhorem s porostem a ochrannými pásy, nebo*
- nejméně 7 % včetně plochy meziplodiny nebo plochy plodin vázajících dusík, přičemž minimálně 3 % z toho tvoří krajinné prvky, úhor s porostem a ochranné pásy.*

Pozn.: V závislosti na zvolené variantě si zemědělec může vybrat variantu plnění Celofaremní ekoplatby pro neprodukční plochy, která navazuje na základní podmínky standardu.

Výjimku pro DZES 8 z podmínky vyčlenění neprodukčních ploch mají podniky, u nichž:

- více než 75 % celkové výměry podniku tvoří plochy s druhem zemědělské kultury standardní orná půda, na níž se pěstují plodiny níže uvedené, úhor a travní porost, nebo jsou na ní tyto způsoby využití kombinovány;*
- s rozlohou plochy druhu zemědělské kultury standardní orná půda, úhor a travní porost do 10 hektarů.*

Na neprodukční ploše neprobíhá produkce, tedy pastva ani sklizení s odvozem z plochy. Výměra neprodukčních ploch je stanovena pomocí váhových koeficientů.

Neprodukční plochou může být:

- krajinný prvek podle § 5 odst. 2 písm. a) nařízení vlády č. 307/2014 Sb. evidovaný na žadatele, na dílu půdního bloku s druhem zemědělské kultury standardní orná nebo tráva na orné půdě, úhor s porostem,*
- ochranný pás kolem krajinného prvku,*
- ozeleněný kolejový řádek,*
- ochranný pás typu souvrať,*
- ochranný pás podél vodních útvarů, viz intervence Celofaremní ekoplatba základní a prémiová úroveň,*
- ochranný pás podle DZES 5 vyjma obilnin a jejich směsí (ječmen, oves, proso seté, pšenice, triticales, žito) a řepky,*
- ochranný pás podle DZES 7b,*
- ochranný pás podle agrolesnictví,*
- biopásy, plochy s hnízdištěm čejky,*
- plocha s meziplodinami,*

- *plocha s plodinami vázajícími dusík.*

Případné vyčlenění biopásu nebo pásu podle agrolesnictví bude zohledněno v rámci platby v II. pilíři s cílem zabránit dvojímu financování.

- **Jaké bude nastavení DZES 8 – Minimální podíl zemědělské půdy věnovaný neprodukčním plochám?**

Nastavení podmínek standardu, týkající se neprodukčních ploch, je popsáno v předchozí otázce.

5) Využije ČR možnost výjimek z plnění DZES 7 a DZES 8 pro rok 2023? Pokud ano, kdy bude zemědělská veřejnost seznámena s konkrétním způsobem nastavení těchto výjimek pro rok 2023?

Pozn.: Dotaz je zejména ve vazbě na nákup osiv, přípravu a realizaci osevních plánů pro nadcházející rok.

ČR využije obou výjimek, které umožňuje nařízení Komise (EU) č. 2022/1317, kterým se stanoví odchylky od nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115, pokud jde o uplatňování standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (standardů DZES) 7 a 8 pro rok podání žádosti 2023.

Tento jednoletý posun povinností se však netýká tzv. ekoplatby. Ti, kteří o ni požádají, musí podmínky splnit kompletně, včetně stanoveného navýšeného procenta neprodukčních ploch.

VÝJIMKA PRO DZES 8 – pouze ÚHOR a POUZE PRO ROK 2023

Pouze v roce 2023 bude možné úhory, předem vyčleněné jako neprodukční plochy, využít k pěstování produkčních plodin především pro potravinářské účely. Tyto plochy mohou být ošetřeny POR.

Úhory nebudou moci být osety kukuřicí, sójou nebo rychle rostoucími dřevinami. Výjimka z DZES 8 (vyčlenění neprodukčních ploch) tak neznamená, že se zruší povinnost vyčleňovat stanovené procento úhorů, krajinných prvků, ochranných pásů, případně meziplodin nebo ploch s dusík vázajícími plodinami. Pouze umožňuje vyčleněné úhory, tedy ty předem evidované v registru zemědělské půdy LPIS s kulturou „U“, osít jinou než podmínkami stanovenou plodinou.